

5. Фатхутдинов Р.А. Стратегическая конкурентоспособность: Учеб. / Р.А. Фатхутдинов // М.: Экономика, 2005. – 504 с.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ ІНСТИТУЦІЙ

*Мархайчук М. М., аспірант кафедри економіки та управління,
ДонДТУ, м. Алчевськ, Україна*

Ступінь збалансованості інтересів суб'єктів інвестиційного процесу є важливою характеристикою підприємства як об'єкту капіталовкладень. Більш інвестиційно привабливим за інших рівних умов є те підприємство, діяльність якого погоджена з вимогами основних зацікавлених сторін, оскільки лише при високому рівні погодженості інтересів можлива успішна реалізація інвестиційних проектів та стійкий розвиток підприємства. Глибокий взаємозв'язок процесів, які виникають в результаті інвестиційної діяльності підприємства, обумовлює необхідність аналізувати та оцінювати вплив різних чинників на рівень задоволеності інтересів інституцій, які беруть участь у інвестиційному процесі та враховувати їх при розробці заходів щодо формування інвестиційної привабливості підприємства. З огляду на це, актуальним є питання пошуку шляхів підвищення інвестиційної привабливості підприємств на основі узгодження інтересів інституцій.

Щоб зрозуміти причини, які заважають динамічному розвитку підприємства на основі інвестицій, необхідно проаналізувати ступінь задоволеності інтересів суб'єктів інвестиційного процесу та виокремити тих із них, які більше впливають на розбалансованість, з метою подальшого впровадження заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства на основі більш повного врахування інтересів інституцій (держави, власників підприємства, інвесторів та ін.).

Маючи інформацію про ступінь задоволеності інтересів кожного окремого суб'єкта інвестиційного процесу, пов'язаного з діяльністю конкретного підприємства, можна робити висновки про причини наявності розбалансованості та впроваджувати заходи щодо підвищення збалансованості інвестиційних інтересів.

Резерви підвищення інвестиційної привабливості підприємства знаходяться у розумінні керівництвом інтересів кожної окремої інституції, яка приймає участь в інвестиційному процесі. Впровадження заходів щодо підвищення ступеня збалансованості інтересів інституцій сприятиме

підвищенню інвестиційної привабливості підприємства, розвитку на основі інвестицій, більш успішному впровадженню інвестиційних проектів.

Заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства залежать від напрямку найбільшого впливу на розбалансованість інтересів. Якщо баланс інтересів порушується переважно за рахунок незадоволеності інтересів власників, то для підвищення інвестиційної привабливості підприємства в першу чергу необхідно запровадити заходи, які позитивно вплинуть на задоволеність їхніх інтересів.

Оскільки збільшення вартості (цінності) підприємства є однією з ключових цілей власників підприємства в сучасних умовах господарювання, а також чинником, який приваблює до підприємства інвесторів, тому для підвищення задоволеності інтересів власників та інвесторів, необхідним є впровадження заходів, спрямованих на збільшення вартості підприємства. На підприємствах, де вартісно-орієнтоване управління не впроваджено, доцільною є концентрація зусиль на створенні вартості. В іншому випадку доцільно активізувати діяльність, спрямовану на підвищення вартості підприємства. У якості заходів щодо забезпечення зростання показників вартості можна виділити бенчмаркінг, реінжиніринг бізнес-процесів, аутсорсинг та субконтрактацію, реструктуризацію та реорганізацію ресурсного потенціалу підприємства та ін.

Якщо баланс інтересів порушується переважно за рахунок незадоволеності інтересів інвесторів, то для підвищення інвестиційної привабливості підприємства в першу чергу необхідно запровадити заходи, які дозволять підвищити віддачу від інвестованих коштів та знизити інвестиційний ризик. Підвищення ефективності інвестиційної діяльності пов'язано з раціональністю інвестиційного процесу на підприємстві, відповідністю проектів, що реалізуються, інвестиційній стратегії, якості управління інвестиційними проектами та ін. Управління ризиками полягає в ідентифікації та оцінюванні ризиків, виборі методів впливу на ризики та впровадженні заходів щодо зменшення ризиків у зіставленні з рівнем дохідності. Збільшення інформаційної прозорості підприємства, стабілізація фінансового стану, створення кредитної історії, організація перевірки бухгалтерського обліку аудиторськими компаніями, створення нематеріальних конкурентних переваг та ін. також впливає позитивно на підвищення привабливості підприємства в очах інвесторів та збільшення їхньої довіри до означеного підприємства.

Заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства у разі недостатньої задоволеності інтересів держави доцільно розробляти в напрямку збільшення масштабів виробництва, впровадження нових технологій, які сприяють підвищенню продуктивності праці, зменшенню матеріаломісткості, підвищенню якості продукції, створенню нових робочих

місць і т.д. Це дозволить збільшити відрахування до державного бюджету та у місцеві бюджети, збільшити надходження до цільових фондів від заробітної плати. В той же час, розширення діяльності, реалізація інвестиційних проектів викликає збільшення зайнятості у підприємств постачальників матеріальних ресурсів та послуг для виконання проекту та безпосередніх виконавців робіт за проектом, а це означає, що збільшиться обсяг виробництва матеріальних ресурсів та надання послуг на інших підприємствах, кількість зайнятого населення, внаслідок чого збільшиться дохід держави у вигляді надходжень у бюджету всіх рівнів та фонди від обсягів реалізації продукції та послуг, а також збільшаться відрахування у цільові фонди від заробітної плати та зменшаться витрати держави з виплати допомоги по безробіттю.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ ЕНЕРГОАУДИТУ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

*Петринка В.Ю., асистент кафедри економіки та безпеки підприємства,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

В умовах ринкових відносин питання енергозбереження у промисловості України є особливо важливим, зважаючи на те, що промислові підприємства є найбільшими споживачами енергоресурсів. Середній коефіцієнт використання енергоресурсів у промисловості становить близько 55-58 %. Це свідчить про великий потенціал енергозбереження. Низька ефективність енергоспоживання є наслідком відставання щодо впровадження новітніх технологій, а також відсутності ефективних і дієвих програм енергозбереження та політики енергоефективності на основі енергоаудиту.

Програми енергозбереження варто розробляти для кожного промислового підприємства, які доцільно складати терміном на 5 років з розбивкою заходів по роках. На підставі аналізу робіт з енергозбереження в минулому році варто коригувати програму на майбутній рік.

Вищевказані програми повинні мати кілька етапів:

1. Аналіз інноваційного потенціалу енергозбереження. На цьому етапі необхідно провести детальне обстеження енергоспоживання всіх великих споживачів енергії, цехів і всього підприємства мінімум за 5 років, що передують обстежуваному році, а також застосувати математичні моделі енергоспоживання для формування стратегії економії енергії. Така стратегія дасть змогу скласти детальні програми енергозбереження кожного технологічного процесу, цеху, підприємства, на підставі яких можна оцінити,